

11. SINIF TARİH

2. Ünite

1.

Yıl	Gelir (yük)	Gider (yük)	Fark (yük)
1608	503.691.466	599.191.466	-95.500.000
1643-1644	514.467.015	513.817.970	+6.649.045
1650	532.900.000	687.200.000	-154.300.000
1652-1653	517.271.470	528.862.971	-11.591.500
1654	537.356.433	658.358.459	-121.002.026
1666-1667	553.429.239	631.861.656	-78.432.420
1687-1688	700.357.065	901.003.350	-200.646.285

Verilen tablo incelendiğinde;

I. 1643-1644 yılları hariç gelirler giderleri karşılayamamıştır.

II. Genel itibariyle Osmanlı maliyesi açık vermiştir.

III. Gelir ve gider arasındaki farklarda düzenli bir artış söz konusudur.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

2. **Aşağıdakilerden hangisinde I. de verilen durumun II. ye ortam hazırladığı söylenemez?**

	I	II
A)	Otuz Yıl Savaşları	Westfalya Barışı
B)	Rönesans	Özgür Düşüncenin Ortaya Çıkması
C)	Osmanlı Islahat Çalışmaları	Suhte İsyanları
D)	Kasr-ı Şirin Antlaşması	İran Sınırının Belirlenmesi
E)	II. Viyana Kuşatması	Kutsal İttifakın Kurulması

3. XVIII. yüzyılda ortaya çıkan Vehhabilik Hareketi Osmanlı Devleti'nin Orta Doğu'daki hâkimiyetini belli bir dönem sarsmıştır.

Vehhabilik Hareketi aşağıdaki bölgelerin hangisinde ortaya çıkmıştır?

A) Kuzey Afrika B) Balkanlar C) Kafkaslar D) Anadolu E) Arabistan

4.

OSMANLI DEVLETİNDE GEMİCİLİĞİN GELİŞİMİ
Birinici dönem; devletin kuruluşundan XVII. yüzyılın ikinci yarısına kadar devam eden kürekli gemiler (kadırga) dönemi.
İkinci dönem; XIX. yüzyılın ortalarına kadar devam eden yelkenli gemiler (kalyon) dönemi.
Üçüncü dönem; devletin yıkılışına kadar süren buharlı gemiler dönemi

Verilen tablo incelendiğinde Osmanlı gemiciliğiyle ilgili;

I. Avrupa'ya üstünlüğünü kabul ettirdiği,

II. tersane sayısının giderek arttığı,

III. teknik gelişmelerin takip edildiği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) II ve III. E) I, II ve III.

5. Rus Çarı Nikola, 9 Ocak 1853'te St. Petersburg'daki kışlık sarayında verilen bir baloda İngiliz Elçisi George Hamilton Seymour'a yaklaşarak şunları söyledi: "Kollarımız arasında hasta bir adam var. Çok hasta. Size açıkça söylemeliyim ki gereken bütün tedbirleri almadan önce onu günün birinde kaybetmemiz büyük felâket olacaktır. Osmanlı Devleti ansızın ölebilir. Bu takdirde üzerimizde kalacaktır, ölüleri diriltemeyiz. Osmanlı Devleti ölünce bir daha dirilmemek üzere ölecektir. İşte bunun içindir ki size soruyorum: Böyle bir olay karşısında karışıklık, anarşi ve hatta bir Avrupa harbiyle karşılaşmaktansa önceden tedbirler almak daha akıllıca bir hareket olmaz mı?" İngiliz elçi şu cevabı verdi: "Niçin Osmanlı Devleti'nin öleceğini hesaba katarak bu felâketten önce veya sonra tedbirler almayı düşünmüyoruz? Niçin hastayı tedavi etmeyi düşünmeyelim?"

Verilen metinden yola çıkarak,

I. Osmanlı Devleti yıkılma sürecindedir.

II. İngiltere, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü politikasından vazgeçmiştir.

III. Osmanlı Devleti'nin yıkılması durumu Rusya'yı endişelendirmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III

6. Koçi Bey, yeniçerilerin bozulmasının temelini, geçmişte yaşanan iki hadiseye dayandırmaktadır. Bunların ilki, 1583'te III. Murad'ın oğlu Şehzade Mehmet'in sünnet düğününde halkı eğlendirenlerin yeniçeri olarak kaydedilmesidir. Diğeri ise Yeniçeri Ağası Mustafa Ağa'nın 1620'de ocağın içindeki işe yarar askerleri uzaklaştırarak yerlerine çok sayıda işe yaramaz kişileri ocağa almasıdır.

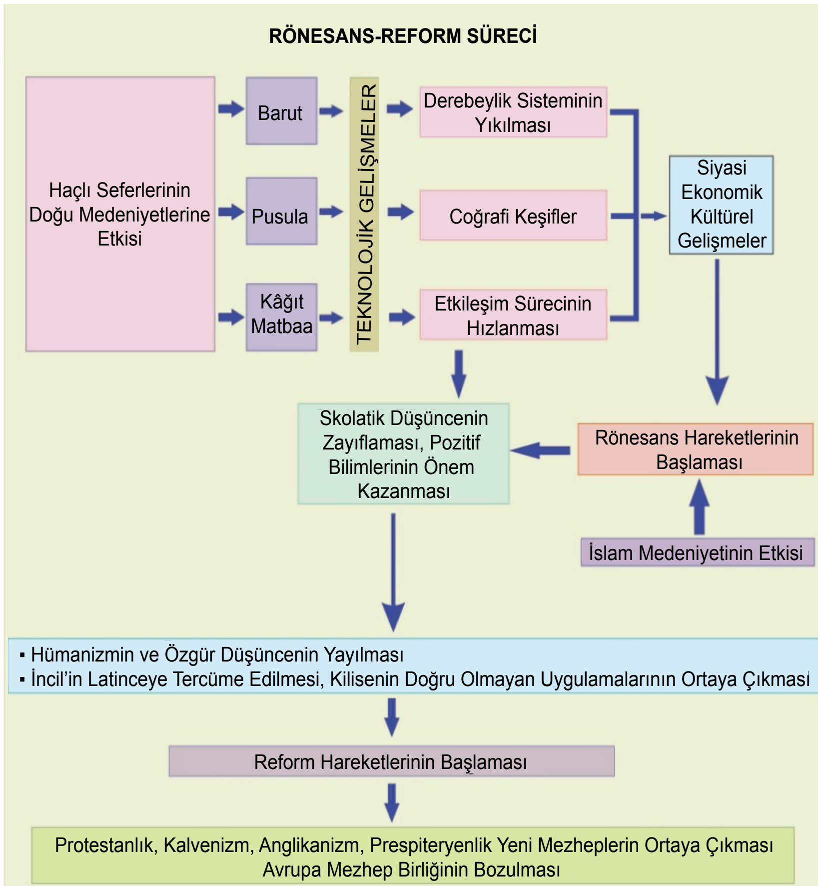
Buna göre;

I. yeniçerilerin kimi zaman askerlik dışında işlerle uğraştığı,
II. askerlik niteliğine sahip olmayanların ocağa alındığı,
III. Koçi Bey'in yeniçeri ocağının kaldırılmasını istediği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I ve III. E) II ve III..

7. **Görsel: Sebep-Sonuç Diyagramı**

Diyagram incelendiğinde,

I. Reform Hareketi'nin ortaya çıkmasında İslam medeniyetinin doğrudan etkisi vardır.
II. Teknolojik ilerleme birçok alanda gelişmeye neden olmuştur.
III. Rönesans ve Reform Hareketleri birçok sebebe bağlı olarak ortaya çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

8. XVIII. yüzyılda yaşayan Jean Jacques Rousseau halkın iktidarını, her alanda eşitliğini ve mutlak demokrasiyi savunan bir düşünürdü. Rousseau'ya göre doğal yaşamında bir birey olarak özgür ve eşit olan insan, toplumsal yaşamda eşitlik ve özgürlüğü kaybedebilirdi. Bu sebeple Rousseau, insanların toplum içinde de özgür ve eşit yaşamaları için bir sistem geliştirdi. Bu sistemde toplumun bir araya gelerek düzen içinde yaşaması için bir "sözleşme" oluşturacağını öne süren Rousseau'ya göre devlet, halkın egemenliği ile yükseldiğinde meşru olacaktı. Rousseau'nun bu düşüncesi; kan soyluluğuna bağlı ayrıcalıkların ortadan kaldırılması, mutlak monarşik yönetimlerin sona ermesi anlamına geliyordu. Böylece zaten ekonomik güce sahip bulunan burjuvazi, hukuki ayrıcalıkların kaldırılmasıyla siyasi yapıda da güç sağlayabilecekti.

Verilen metin incelendiğinde Rousseau'nun düşünceleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Monarşik yönetimi savunduğu

B) Ulus egemenliği ve insan haklarına önem verdiği

C) Burjuva sınıfını kan soyluluğuna dayandırdığı

D) Devletin, toplumun egemen güçleri tarafından yönetilmesi gerektiği

E) Toplumsal statüleri değişmez olarak gördüğü

9. Isaac Newton; kütle çekim yasası, astronomi ve fizik tarihinde bir dönüm noktasıdır. Bu başarı onun, XVIII. yüzyıl Bilim Devrimi'nin mimarı olarak adlandırılmasını sağlamıştır. Zamanının neredeyse tamamını gözlem ve deney yaparak geçiren Newton, dalından yere düşen elmanın düşüşünü gözlemlemesinden sonra Evrensel Çekim Yasası'nı bulmuştur. Çiftlik evinin bir odasını karanlık oda hâline getirip güneş ışığıyla yaptığı deneylerle de ışığın doğasını ilk kez doğru olarak açıklamayı başarmıştır. Modern bilimin iki önemli unsuru olan deney ve gözlem aracılığıyla başarıya ulaşan Newton, 1727 yılında öldüğünde, geliştirdiği bilim anlayışı ve Parçacık Kuramı, bilim topluluklarınca benimsenmeye ve savunulmaya başlanmıştır. Newton'un Fizik Kuramı; ısı, ışık, gazlar kimyası, elektrik, manyetizma ve benzeri alanlarda denenmiştir. Kuantum Mekaniği, görelilik ve ışığın dalga olduğunu savunan dalga kuramlarının doğuşuna giden yolu açmıştır.

Verilen metne göre Newton ile ilgili olarak;

I. Bilim Devrimi'nin ortaya çıkışında öncü olduğu,

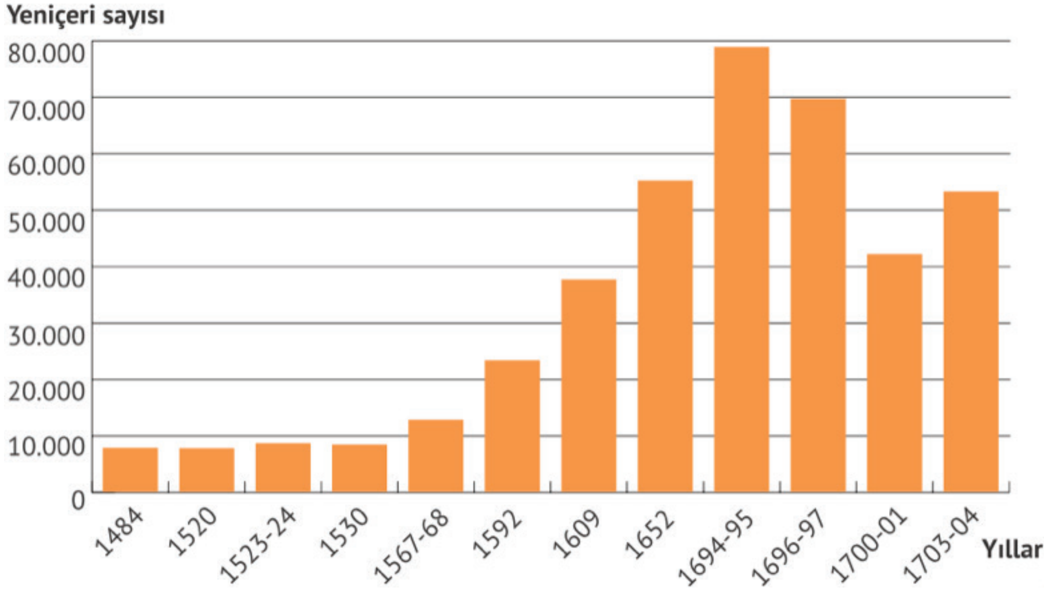
II. deney ve gözlem metodunu başarıyla kullandığı,

III. bazı bilimsel kuramların oluşumuna katkı sağladığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III.
D) I ve II. E) I, II ve III.

10. **Grafik: XV - XVIII. Yüzyıllar Arasında Yeniçeri Sayısındaki Değişim**

Verilen grafik değerlendirildiğinde Yeniçeri sayısı ile ilgili olarak,

I. XVI. yüzyılın ikinci yarısından 1695'e kadar yeniçeri sayısında devamlı bir artış olmuştur.

II. 1700 yılında yeniçeri sayısında azalma görülmüştür.

III. 1484 yılından 1609 yılına kadar yeniçeri sayısında bir değişim olmamıştır.

yargılardan hangilerine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) II ve III.

11.

Tımar sisteminin bozulmasının nedenleri:

- Tımarların, sipahiler dışında kimselere verilmesi
- Tımarların saray görevlilerinin eline geçerek özel mülk veya vakfa dönüştürülmesi ve rüşvet karşılığı verilmesi
- Dirliklerin parayla alınıp satılır hâle gelmesi
- Sipahilerin gösterişli yaşama arzusu ve çok para kazanma hırsı
- Nüfusun hızlı artması
- Enflasyon artışı ve paranın değer kaybetmesi
- Geleneksel silahlarla savaşan sipahilerin, ateşli silah eğitimine ayak uyduramaması

Verilen bilgiler incelendiğinde aşağıdakilerden hangisinin tımar sisteminin bozulmasında etkili olduğu <u>savunulamaz</u>?

A) Demografik değişimlerin olması

B) Ekonomik dengesizliklerin yaşanması

C) Tımarların hak etmeyen kişilere verilmesi

D) Devletin özel mülkiyeti teşvik etmesi

E) Kişisel çıkarların önem kazanması

12.

Durum I: Dinî bir kurum olan Papalık, XVI. yüzyılın ilk çeyreğinde uyguladığı etkin politikalarla İtalyan şehir devletlerinin en güçlülerinden biri hâline gelmiştir. Özellikle eğitim ve öğretim alanında dönemin önemli üniversitelerinde söz sahibi olan Papalık, buralarda Aristo ve Batlamyus'un öğretilerini okutmuştur. Bu öğretilere karşı çıkanlar ise Engizisyon Mahkemelerinde yargılanmış ve bundan dolayı da bilimsel çalışmalar ilerleyememiştir.

Durum II: Rönesans ve Reform'un ortaya çıkardığı fikir hareketleriyle birlikte filozoflar, kurallar ve kanunlar geliştirmiş ve doğal dünyayı nasıl anlayabileceklerini araştırmıştır. Bu filozofların "İnsanlık, yaşamı bilimin kurallarıyla anlayabilir." düşüncesi, bilimde büyük değişimleri ortaya çıkarmıştır. Bilimin yeni kanunlar ortaya koymak için kullanılması, bu dönemin Akıl Çağı olarak adlandırılmasını sağlamıştır.

Verilen durumlar dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Avrupa'da millî devletlerin kurulmasına zemin oluşmuştur.
B) Batı dünyası düşünce yapısında değişim yaşamıştır.
C) Kilise rasyonalist düşünce yapısını kabul etmiştir.
D) Akıl Çağı'nda Papalık, Hristiyan dünyası üzerindeki etkisini artırmıştır.
E) Merkantilist politika uygulanmaya başlanmıştır.

13. Akçenin sürekli değer kaybetmesiyle enflasyon girdabına giren Osmanlı Devleti, akçenin ayarları üzerinde oynamış ancak fiyatlardaki büyük değişmeler devleti ekonomik krize sokmuştur. Akçedeki ayarlamalardan sonra standart Osmanlı akçesiyle aynı miktarda malın satın alınamaması sadece ulufeli askerlerin değil şehir ve köylerdeki halkın da sıkıntılar yaşamasına neden olmuştur. Hızlı nüfus artışı ve Yeni Dünya'dan gelen gümüş, bu dönemde Osmanlı Devleti'nin, olumsuz yönde etkilenmesine neden olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde;

I. paranın alım gücünün düşmesi,
II. ekonomik tedbirlere başvurulması,
III. toplumda huzursuzluğun baş göstermesi

durumlarından hangilerinin meydana gelmesi beklenir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) II ve III. E) I, II ve III.

14. Kapitülasyonların XVIII. yüzyıla kadar Osmanlı ekonomisine olumsuz etkisi olmamıştır. Ancak bu yüzyıldan itibaren Avrupa devletleri daha fazla hak ve imtiyaz almak için Osmanlı Devleti'nin üzerinde baskı kurmaya başlamıştır. Bu yüzyıldan itibaren kapitülasyonların karakterini değiştiren Avrupalılar için Osmanlı toprakları ham madde kaynağı ve pazar hâline gelmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti için;

I. dış borçlanmaya gittiği,
II. yerli sanayinin geliştiği,
III. ekonomik kaybın yaşandığı

durumlarından hangileri söylenemez?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

15. • II. Murad Dönemi'nde düşük ayarlı akçe ile ulufe almak istemeyen Kapıkulu Askerleri isyan etmiş ve istekleri üzerine defterdar ile vezîriâzam idam edilmiştir. XVII. yüzyıl boyunca istediklerini vezîriâzam yapan yeniçeriler, zaman zaman tahta kimin geçeceği kararında bile etkili olmuşlardır.

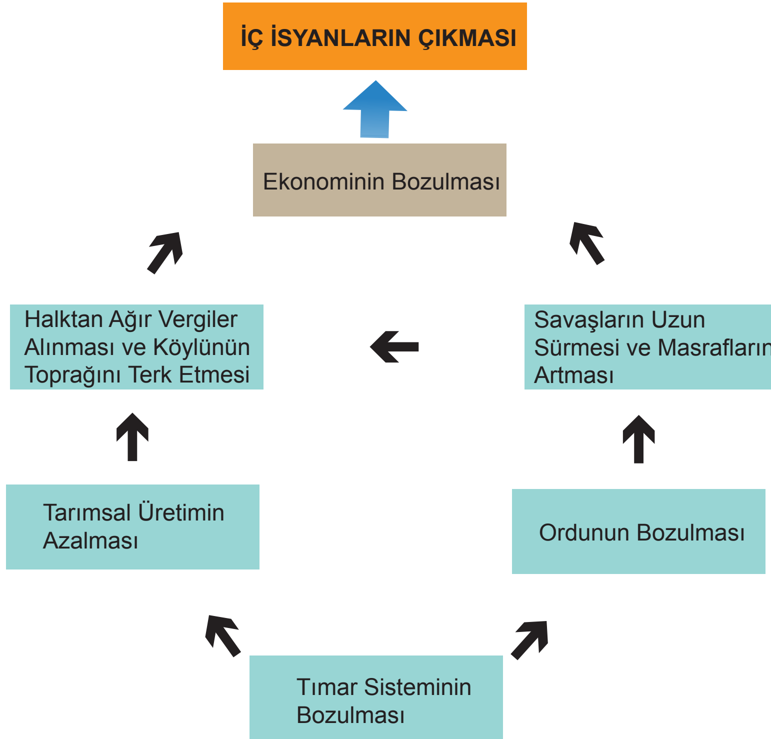
• Yeniçeri isyanlarının en şiddetlisi II. Osman zamanında çıkmıştır. Yeniçeri Ocağı'nı kaldırarak disiplinli bir ordu kurmak ve devlete çeki düzen vermek isteyen II. Osman, isyancılar tarafından öldürülmüştür.

• Küçük yaşta tahta çıkan IV. Mehmet'in yönetimi tam olarak sağlayamamasını fırsat bilen yeniçeriler isyan etmiştir. IV. Mehmet'ten saray ağalarının idam edilmesini isteyen asilerin, bu istekleri kabul edilmiştir.

Buna göre yeniçeri isyanlarının aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

A) Liyakatsiz kişilerin üst makamlara getirilmesine
B) Padişah değişikliğinin yaşanmasına
C) Farklı hanedanların devleti yönetmesine
D) Merkezî otoritenin sarsılmasına
E) Yeni bir ordu kurma düşüncesine

16. XVII. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Çıkan İç İsyanların Nedenleri

Verilen tablo incelendiğinde;

I. toprak sisteminin bozulduğu,
II. hazine giderlerinin arttığı,
III. devlet otoritesinin sarsıldığı

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

17. Belgrad Antlaşması'nda barışa ara buluculuk yapan Fransa, Osmanlı Devleti'nden yeni ayrıcalıklar elde etti. Fransa, Kudüs'teki Katolik Hristiyanlara ait kutsal yerlerin yönetimini aldı. Kanuni döneminde (1535) padişahların saltanatı süresince geçerli olan kapitülasyonlar, 1740'ta yapılan antlaşma ile sürekli hâle geldi. 1740 kapitülasyonlarının Osmanlı Devleti açısından bağlayıcı olmasını fırsat bilen Avrupa devletleri, bu antlaşmayı Osmanlı Devleti'ne karşı bir silah olarak kullanmaya başladı. Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştiremeyen Osmanlı Devleti'nin zenginlik kaynaklarından faydalanmak isteyen Avrupalılar, kapitülasyonlara ve Osmanlı Devleti ile yaptıkları antlaşmalara dayanarak Osmanlı ekonomisinin çökmesinde etkili oldular.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Fransa dinî açıdan Kudüs'te etkinliğini artırmıştır.
B) Kapitülasyonlar karşılıklı kazanç esasına dayanmaktadır.
C) Osmanlı Devleti, ekonomik kayıplar yaşamıştır.
D) Avrupalı devletler kapitülasyonları çıkarları doğrultusunda kullanmıştır.
E) Kapitülasyonların geçerlilik süresi değiştirilmiştir.

18.

XVI. ve XVII. Yüzyılda İtalya'nın Siyasi Durumu

XVI. ve XVII. yüzyıllarda, İtalya'nın komşuları güçlü merkezî monarşiler kurduklarında, kent devletlerine, papalığa ve feodal prensliklere bölünmüş olan İtalya; İspanya'nın, Fransa'nın, Avusturya'nın hatta İsviçrelilerin istilalarına uğramıştır.

Machiavelli'nin Siyasi Düşünceleri

"Hükümdar" adlı kitabında Machiavelli, İtalya'da siyasi birliğin ancak güçlü bir hükümdarla sağlanabileceği fikrini ortaya atmıştır. "Hükümdarın önünde onu sınırlayacak hiçbir engel olmamalıdır." diyen Machiavelli; din ve ahlak kurallarının bile hükümdarı durdurmaması gerektiğini ileri sürmüştür.

İki metin birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) İtalya, güçlü monarşik bir yönetimle kötü durumdan kurtulabilir.
B) Machiavelli cumhuriyetçi fikirlere sahiptir.
C) Papalık, kent devletlerini otoritesi altına almıştır.
D) Monarşiler yerlerini meşruti yönetimlere bırakmaktadır.
E) Hukuk devleti anlayışı Avrupa'da benimsenmeye başlamıştır.

19. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin uygulandığı toprakların dışında kalan ve geliri doğrudan hazineye aktarılan topraklara mukataa adı verilirdi. Mukataaların gelirleri ilk zamanlarda devlet tarafından tayin edilen maaşlı memurlar tarafından toplanıyordu. Devlet hazinesinin nakit ihtiyacının artmasıyla birlikte iltizam uygulamasına geçildi. Bu uygulamayla birlikte mültezim denilen kişi, devlete peşin para ödeyerek herhangi bir mukataanın vergi gelirlerini toplama hakkına sahip olmuştur. Mültezimin devlete ödeyeceği bedel açık arttırma yoluyla belirlenirdi. İltizam hakkı genellikle üç yıllığına verilir; gerekli görülürse bu süre uzatılabilirdi. Daha sonraki dönemde mukataalardaki iltizam hakkı malikâne adıyla mültezimlere hayat boyu verilmiştir.

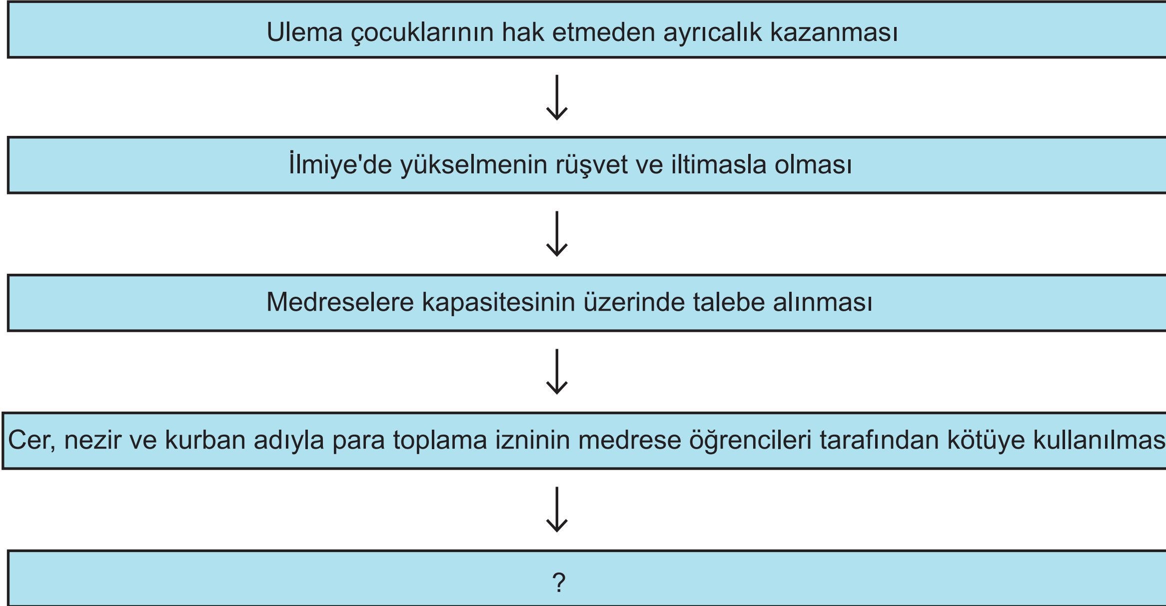
Bu duruma göre Osmanlı vergi sistemiyle ilgili olarak;

I. zaman içerisinde farklı uygulamalara gidildiği,
II. iltizam hakkı süresinin değişime uğradığı,
III. mültezimlerin devlet adamları arasından seçildiği

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

20.

Diyagramda soru işaretiyle boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) Orduda ıslahat sürecinin başlaması
B) Batı tarzında eğitim veren medreselerin kurulması
C) Suhte isyanlarının ortaya çıkması
D) Toprak sisteminin bozulması
E) Yeniçeri isyanlarının görülmesi

21. Amerika'nın keşfi sonrası Avrupa'ya akan değerli madenler, XVI. yüzyıldan itibaren Avrupa'da ticaretin gelişmesini sağlamıştır. Avrupalı tüccarlar, ürün fiyatlarının daha düşük olduğu Osmanlı ülkesiyle ticarette bulunmuş, Avrupa parası Osmanlı piyasasına girmiştir. Bu durum akçenin değerinin düşmesine neden olmuş ve fiyatlarda geniş çaplı dalgalanmalara yol açmıştır.

Buna göre XVI. yüzyılda yaşanan gelişmelerle ilgili;

I. Coğrafi keşiflerin ekonomik dengeleri Avrupa'nın lehine değiştirdiği,

II. Osmanlı ekonomisinin yaşanan gelişmelerden zarar gördüğü,

III. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın sömürgesi hâline geldiği

yorumlarından hangileri yapılamaz?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) II ve III.

22. Matbaayı ilk kullananlar Çinliler olmuştur. Yüzyıllarca kullanılan Çin matbaasının teknik olarak yetersiz kalması nedeniyle, matbaanın geliştirilmesi adına çalışmalar başlatılmıştır. Modern anlamda matbaa, Almanya'nın Mainz kentinde Gutenberg tarafından 1440'ta geliştirilmiştir. 1452-1455 yılları arasında hareketli harflerle iki ciltlik İncil basılmıştır.

Buna göre matbaayla ilgili,

I. Uygarlıkların ortak ürünüdür.

II. Yeni baskı tekniğiyle birlikte, Çin baskı tekniği unutulmuştur.

III. Matbaa, ilk olarak Uzak Doğu'da kullanılmaya başlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve III. E) II ve III.

23. XVI. yüzyıl Avrupa'sında ruhban sınıfında reform yapılması gerektiğini savunan hümanistler, yeni bir din yaratma iddiasında olmamıştır. Hümanistler; İncil'in ve Hristiyanlık inancını içeren metinlerin orijinal şekillerine dönüştürülmesini istemiştir. Bu yönde yapılan çalışmalarla kutsal kabul edilen yazıların birçoğunun, ilahi kaynaktan olmadığı ve sonradan uydurulmuş metinler olduğu anlaşılmıştır. Reform Hareketlerinin sonucunda "Dinin esas kaynağı Tanrı'nın sözlerinden ibarettir. Buna havarilerin ve ilk Hristiyan azizlerin yorumundan başka bir şey katılamaz. Din ve ibadet herkesin vicdanına ait bir iştir." esasları benimsenmiştir. Bu dinsel hareket, Protestanlık mezhebinin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bu bilgiye göre Reform Hareketleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Din, bireyin iç dünyasıyla sınırlandırılmıştır.

B) Dinin asli kaynaklarına dönülmesi istenmiştir.

C) Hristiyanlığın özgün hâlinin bozulduğu ileri sürülmüştür.

D) Ruhban sınıfının öncülüğünde gerçekleşmiştir.

E) Yeni mezheplerin doğmasına neden olmuştur.

24. 1603 yılında tahta çıktığında on beş yaşında olan ve henüz çocuğu olmayan I. Ahmet, daha önceki uygulamaların aksine hanedanın tek erkek mensubu olan kardeşi Mustafa'yı öldürtmemiştir. I. Ahmet, oğulları dünyaya geldikten sonra kardeşi Mustafa'yı öldürtmek istemişse de devletin ileri gelenleri ve halk buna izin vermemiştir. 1617'de I. Ahmet'in ölümünden sonra devlet erkânının isteğiyle kardeşi Mustafa tahta çıkarılmıştır. Böylece veraset usulünde bir ilk gerçekleşmiş ve I. Ahmet'ten itibaren hanedanın en büyüğünün tahta geçmesi kural hâline gelmiştir. Bu yeni uygulama ile saltanatın babadan oğula geçme yöntemi yerine en yaşlı hanedan üyesinin tahta geçmesi demek olan "Ekber ve Erşed Sistemi" ne geçilmiştir.

Bu duruma göre,

I. Dönemin şartları kardeş katlinin gerçekleşmesini engellemiştir.

II. Osmanlı hanedanının yönetimdeki ayrıcalığı sona ermiştir.

III. Ekber ve Erşed Sistemi'nin kural hâline gelmesi halkın isteğiyle olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.

25. Osmanlı Devleti'nde Layiha yazarları, Kanuni'nin saltanat yıllarını Osmanlı toplumunun her bakımdan mükemmel biçimde işlediği, kanun ve adaletin geçerli olduğu en parlak dönem olarak tasvir etmiştir. Kanuni sonrası dönem ise rüşvet, adaletsizlik ve düzensizliğin yaygın olduğu bir dönem olarak anlatılmaktadır. Nasihatname yazarları, Kanuni Dönemi'nden sonraki sıkıntılı dönemlerde yaşadıkları için Kanuni Dönemi'ni en iyi dönem olarak kabul etmiştir. Layiha ve risale yazarları, Osmanlı devlet ve toplumunu gözlemlerken Avrupa'da meydana gelen olaylar yerine, yalnızca devlet içerisinde meydana gelen değişmeler üzerine yoğunlaşmıştır.

Bu duruma göre,

I. Kanuni dönemi en ideal dönem olarak kabul edilmiştir.

II. Batı tarzı ıslahatlar kötü durumdan kurtuluş olarak görülmüştür.

III. Osmanlı Devleti'nin durumu iç gelişmelere bağlı olarak değerlendirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) Yalnız III. D) I ve II. E) I, II ve III.